

1 Septembrie: Ziua de rugăciune pentru mediu

Deși (aproape) neobservată, în fiecare an, la 1 septembrie, lumea ortodoxă, inclusiv cea românească, cinstește **ZIUA DE RUGĂCIUNE PENTRU MEDIU**, care coincide cu începerea Anului Bisericesc și cu celebrarea Sfântului Simion Stâlpnicul. În calendarul rânduielilor noastre bisericești, ea se află printre cele patru „zile și date importante”, alături de Ziua Bibliei (13 noiembrie), Ziua Națională a Familiei (17 mai) și Ziua Mamei și a Copilului (7 iunie).

Inițiativa marcării unei asemenea sărbători ecocreștine panortodoxe aparține fostului patriarh ecumenic de Constantinopol, Demetrios I (1914-1991) și s-a născut în contextul în care problemele de mediu dobândiseră, deja, o aploare globală, iar interpretarea în termeni ecologici a apocalipsei Sfântului Ioan era confirmată, în mod evident, de acestea. De altfel, nu întâmplător, pretextul lumesc este legat de aniversarea a 900 de ani de la fondarea Mănăstirii Sfântul Ioan Teologul (la 1088, de către Sf. Christodulos) în insula grecească Patmos, unde, aflat în exil, în anul 95 d. Hr., evanghelistul, prin revelație divină, a dat expresie ultimei părți a Noului Testament. Așa se face că, la fiecare 1 septembrie, la biserica Sfântul Gheorghe din Fanarul Istanbulului, se ține o liturghie specială de rugăciune pentru protecția mediului, întocmită de reputatul călugăr de la muntele Athos, Gerassimos Micragiamnates, iar îndemnul este urmat, cu tot mai mare evidență, de toate bisericile creștine ortodoxe.

Potrivit Mesajului fondator din 1 septembrie 1989, „Patriarhia Ecumenică a Constantinopolei... privește cu neliniște meniloasa batjocorire și distrugere a mediului natural cauzată de ființele umenești, cu consecințe extrem de periculoase pentru însăși supraviețuirea lumii făcute de Dumnezeu. ... Conștienți fiind de datoria și responsabilitatea noastră duhovnivească, ... ascultând durerile omului modern, am luat hotărârea, împreună cu Sfântul Sinod ..., de a declara prima zi a lunii septembrie a fiecărui an ca fiind ziua protecției mediului, o zi în care, odată cu Începutul Anului Bisericesc, ne vom ruga în acest sfânt lăcaș al Ortodoxiei pentru întreaga creație. Drept pentru care, invităm întreaga creștinătate, ca în fiecare an să se roage, alături de Sfânta noastră Biserică, ... și ne adresăm tuturor dreptcredincioșilor, cu rugămintea ca, începând cu ei înșiși și cu copiii lor, să respecte și să apere mediul natural, și celor aflați în fruntea statelor, pentru a lua cât mai grabnic toate măsurile în vedere protejării și conservării naturii.”

Ducând mai departe începuturile ecocreștine ale patriarhului Demetrios, actualul patriarh ortodox ecumenic, Bartolomeu I (supranumit „The Green Patriarch”), pe lângă marcarea acestui eveniment, a inițiat o serie de proiecte în domeniu, precum Comisia pentru ecologie, știință și mediu, Seminarul special pentru mediu de la Școala de teologie de la Halki, promovarea consecventă a unor atitudini tranșante în privința crizei ecoclimatice actuale.

Realitățile prezentului impun, mai mult ca oricând, ca exemplul Patriarhiei ecumenice să fie urmat și de bisericile ortodoxe autocefale.

Sub semnul ecorugăciunii, ne permitem să facem două propuneri: prima, sanctificarea, potrivit canoanelor, a patriarhului Demetrios, și, respectiv, desemnarea unui sfânt român ca protector al ecologiei.